

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/252/2021
Identifikačné číslo spisu:	6618201967
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6618201967.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD., a členiek senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a JUDr. Viery Nevedelovej, v spore žalobcu Štátny fond rozvoja bývania, Bratislava, Lamačská cesta 8, IČO: 31 749 542, proti žalovaným 1/ W. X., narodenému X. X. XXXX, V. W., X. XXX/XX, 2/ H. X., rod. X., S. XX. S. XXXX, V. W., X. XXX/XX, obaja zastúpení advokátskou kanceláriou WEBBER LEGAL, s.r.o., Bratislava - mestská časť Nové Mesto, Na ohliadke 2, o zaplatenie 16 310,31 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 6C/21/2018, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 4. decembra 2019 sp. zn. 15Co/124/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobca má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo aj „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 27. marca 2019, č. k. 6C/21/2018 - 235 výrokom I. konanie čo do úroku z omeškania vo výške 8% ročne od 27. augusta 2016 zo sumy 16 310,31 eur do 23. apríla 2018 vo výške 381,80 eur zastavil. Vo výroku II. uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 16 310,31 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 2,6% ročne od 27. augusta 2016 z istiny vo výške 16 310,31 eur do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 27. augusta 2016 z istiny vo výške 16 310,31 eur do 23. apríla 2018 vo výške 1 623,13 eur, úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 24. apríla 2018 z istiny vo výške 16 310,31 eur do zaplatenia, nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 849,48 eur do 90 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne v rozsahu 100%, s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

1.1. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal

preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že žalobca uzatvoril 10. novembra 2003 so žalovanými 1/ a 2/ Zmluvu o poskytnutí podpory č. XXX/XXXX/XXXX, podľa ustanovení zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania platného v čase uzatvorenia zmluvy, na základe ktorej bola žalovaným 1/, 2/ poskytnutá podpora vo forme úveru vo výške 700 000 Sk (23 235,70 eur) pri základnej úrokovej sadzbe 2,6 % p. a., s lehotou splatnosti 30 rokov. Žalovaní mali úver splatiť v splátkach splatných vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca (splátky 1. - 359. vo výške po 2 803 Sk / 93,04 eur). Žalovaní sa dostali do omeškania a žalobca ich opakovane vyzýval k úhrade. Keďže výzvy boli bezvýsledné, žalobca využil svoje oprávnenie a v zmysle čl. VIII ods. 4 zmluvy a ust. § 506 Obchodného zákonníka žalobca od zmluvy odstúpil a žiadal splatiť celý dlh (na istine, úrokoch a zmluvnej pokute spolu 18 462,18 eur) do 30 dní. Ku dňu odstúpenia od zmluvy boli žalovaní v omeškaní so splácaním 11 splátok úveru. Odstúpenie od zmluvy žalobca žalovaným oznámil listom zo dňa 25. júla 2016, žalovaní odstúpenie prevzali dňa 27. júla 2016. Žalovaní po odstúpení od zmluvy zaplatili žalobcovi sumu 2 306,16 eur, ktorú žalobca započítal na zmluvnú pokutu (čl. VIII. bod 4 zmluvy), úrok z omeškania splatný pred odstúpením od zmluvy, zmluvný úrok ku dňu 20. júla 2016 a čiastočne úrok z omeškania od 27. augusta 2016. Zároveň mal súd preukázané, že medzi účastníkmi sporu bola uzatvorená Dohoda o splatení dlhu dňa 21. februára 2017 v zmysle ktorej žalovaní uznali dlh čo do dôvodu a výšky, ktorý im vznikol k 31. januáru 2017 a tento sa zaviazali zaplatiť. Dlh, ktorý sa žalovaní touto Dohodou zaviazali zaplatiť bol nimi splatený ešte pred začatím súdneho konania a žalobca si žalobou tieto nároky v súdnom konaní neuplatňuje.

1.2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanými podľa ust. § 12 ods. 1 zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania platného v čase uzatvorenia zmluvy nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy, ani spotrebiteľského úveru. V danej veci je nepochybné, že na strane dlžníka vystupovali fyzické osoby - žalovaní 1/ a 2/, ktorí pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Spornou zostalo však postavenie žalobcu, ktorý predmetnú zmluvu uzatváral na strane druhej. V zmysle ustanovení zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“) bol žalobca vytvorený zákonom ako štátny fond a zároveň právnická osoba (z čoho vyplýva aj jeho vedenie v registri právnických osôb) predovšetkým na plnenie osobitných úloh štátu, a to financovanie štátnej bytovej politiky, ktorú realizuje štát predovšetkým prostredníctvom podpory rozvoja a realizuje ju Štátny fond rozvoja bývania. Samotné použitie prostriedkov fondu prísne upravuje zákon (§ 4), pričom tieto prostriedky sú vedené na osobitných účtoch v Štátnej pokladnici a kontrolu hospodárenia s prostriedkami fondu vykonáva Ministerstvo financií SR. Činnosť žalobcu teda nemožno zhodnotiť ako činnosť podnikateľskú. Súd je toho názoru, že žalobca nemá postavenie dodávateľa tak, ako to vymedzuje zákonodarca v § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Napriek tomu, že žalobca je právnickou osobou s právnou subjektivitou, jeho správu podľa zákona vykonáva Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR, hospodári podľa schváleného rozpočtu, ktorý je napojený finančnými vzťahmi na rozpočet menovaného ministerstva a jeho prostriedky je možné použiť len na dva účely, a to na štátnu podporu poskytovanú na účel uskutočnený pomocou štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu a na výdavky súvisiace s činnosťou fondu, teda nedochádza tu k prerozdeleniu zisku ako je to pri iných obchodných spoločnostiach. Žalobca je viazaný zákonom, ktorý mu určuje, na aký účel môže použiť prostriedky fondu. Podporu zo ŠFRB je možné poskytnúť len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom ustanovených podmienok, ktoré sú pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by vedel obstaráť finančné prostriedky na kapitálovom trhu. Súd preto dospel k záveru, že žalobca nespĺňa definíciu dodávateľa podľa § 52 ods. 3 OZ. Je účelovým fondom, ktorý v zmysle jednoznačnej definície pojmu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 OZ nespĺňa pojmové znaky dodávateľa, to znamená, že v danom prípade nie je možné zmluvu o poskytnutí podpory, ktorú uzavrel žalobca so žalovanými považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

1.3. Z dôvodov, že žalobcu nemožno považovať za dodávateľa v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, a keďže bol žalovaným poskytnutý úver prevyšujúci sumu 20 000 eur (23 235,74 eur / 700 000 Sk), toto samo o sebe vylučuje aplikáciu zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na daný zmluvný vzťah (podľa § 1 ods. 2 písm. d) zákon sa vzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru od 200 eur do 20 000 eur). Úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi je úverovou zmluvou v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, zmluvu a zmluvný vzťah účastníkov zmluvy je treba posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Počas konania žalovaný 1/ uznal dlh v celom rozsahu, pričom žiadal

o jeho zaplatenie v splátkach. Žalovaná 2/ dlh neuznala, uvádzala rozpor v istine. Vo svojich vyjadreniach uviedla, že žiada o započítanie sumy 1 077,97 eur, ktorú vyplatila spoločnosti AENEA Legal s.r.o. (predchádzajúci názov spoločnosti GARAJ & Partners s.r.o., právne zastupujúcej žalobcu v tomto konaní). Žalovaná ale v priebehu konania nepredložila súdu žiaden dôkaz svedčiaci o tom, že tejto spoločnosti zaplatila nejaké peniaze. Žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia istiny 16 310,31 eur a súdu predložil históriu pohybov na účte žalovaných. Súd dospel k záveru, že žalobcom vyčíslené nároky zodpovedajú započítaniu jednotlivých platieb žalovaných, pričom žalovaní spôsob započítania ani vypočítané sumy nespochybnili. Po zákonomnom odstúpení od zmluvy („s účinkami ex nunc“) vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie celej dlžnej istiny, aj ušlého úroku, ktorý si žalobca uplatnil po uplynutí 30 dní odo dňa odstúpenia (t.j. od 27. augusta 2016). Žalobca má nárok aj na zaplatenie úrokov z omeškania v zmysle ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobcovi súd priznal aj nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), ktoré spočívajú vo vypracovaní odstúpenia od zmluvy (2016) a prípravy Dohody o splatení dlhu (2017) a sú vypočítané podľa Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Námetka žalovaných o premlčaní nároku nie je dôvodná, pretože od odstúpenia od zmluvy do podania žaloby nedošlo k uplynutiu 4 - ročnej premlčacej lehoty. Žalovaným súd nepovolil súdom priznané plnenie zaplatiť v splátkach s odôvodnením, že súd nepredložili žiadne dôkazy svedčiace o ich nepriaznivej finančnej situácii. Z čestných vyhlásení žalovaných je zrejmé, že spolu ich mesačná mzda sa pohybuje vo výške 2 000 eur, vlastnia viacero nehnuteľností. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a teda v danom prípade bol v plnom rozsahu úspešný žalobca, preto súd v súlade s citovaným ustanovením mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ rozsudkom z 4. decembra 2019 sp. zn. 15Co/124/2019 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil v časti o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 16 310,31 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 2,6 % ročne od 27.08.2016 z istiny vo výške 16 310,31 eur do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 27. augusta 2016 z istiny vo výške 16 310,31 eur do 23. apríla 2018 vo výške 1 623,12 eur, úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 24. apríla 2018 z istiny vo výške 16 310,31 eur do zaplatenia, do 90 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a zmenil v časti o nároku na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky tak, že žalobcu v časti nároku na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 849,48 eur zamietol. Vo výroku II. rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania potvrdil a vo výroku III. uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd vec správne skutkovo a právne posúdil, vo veci správne rozhodol, pokiaľ ide o nárok žalobcu na zaplatenie sumy 16 310,31 eur so zmluvným úrokom a s úrokom z omeškania. Žalobca (správne „žalovaní 1/ a 2/“ pozn. dovolacieho súdu) v odvolaní v tejto súvislosti neuviedol a nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by boli relevantným dôvodom a mohli mať vplyv na výsledok rozhodnutia. Rozhodnutie v tejto časti je odôvodnené v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil z tých istých dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení rozhodnutia okresný súd, s týmito dôvodmi sa stotožňuje, preto odvolací súd svoje rozhodnutie bližšie neodôvodňoval v súlade s ods. 2 ust. § 387 CSP. Odvolací súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že zmluva uzatvorená žalobcom a žalovanými podľa zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania platného v čase uzatvorenia zmluvy nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy a žalobcu nemožno považovať za dodávateľa v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Ide o úverovú zmluvu v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, zmluvný vzťah účastníkov zmluvy je treba posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka, a to bez možnosti odchýlenia sa, či možnosti vylúčenia jeho aplikácie ani dohodou (§ 261 ods. 6 d) a ust. § 263 ods. 1 Obchodného zákonníka) - vid'. uznesenie NS SR zo dňa 29. marca 2012 sp. zn. 5Cdo/120/2010.) V súvislosti s riešením právnej otázky, či v záväzkovom vzťahu založenom Zmluvou o poskytnutí podpory má ŠFRB postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej právnej úpravy a teda, či uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, či záväzkový vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským vzhľadom na charakter jeho subjektov a

predmet záväzku, poukázal aj na závery NS SR uvedené v jeho uznesení sp. zn. 4Cdo/106/2018 zo dňa 29. apríla 2019.

2.2. Najvyšší súd SR v uvedenom rozhodnutí posudzoval Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru uzatvorenú v čase (dňa 22. septembra 2003), keď Občiansky zákonník neobsahoval úpravu spotrebiteľských zmlúv, ktorá bola do neho včlenená novelou - zákonom č. 150/2004 Z. z. a obdobie, za ktoré si žalobca uplatňoval žalovanú istinu s príslušenstvom spadá do času po dátume 01. január 2008 (do roku 2011), odkedy bol účinný zákon č. 568/2007 Z.z., ktorý okrem iného novelizoval aj definíciu spotrebiteľskej zmluvy v ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa prechodných ustanovení k tejto právnej úprave, v zmysle § 879i) Občianskeho zákonníka ustanoveniami tohto zákona sa riadia aj právne vzťahy vzniknuté pred 01. januárom 2008, vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 01.01.2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. Aj v tomto, odvolacím súdom prejednávanom prípade ide o obdobnú situáciu, akú posudzoval najvyšší súd v cit. rozhodnutí, kedy (v danom prípade) Zmluva o podpore bola uzatvorená dňa 10. novembra 2003 a žalobca si uplatňuje istinu s príslušenstvom za obdobie po 01. januári 2008 (2016). Najvyšší súd konštatoval, že „žalobca (ŠFRB) ako veriteľ uzatvoril so žalovanými ako dlžníkmi Zmluvu o poskytnutí podpory formou úveru v zmysle ustanovení vtedy platného zákona č. 124/1996 Z. z. o ŠFRB. ŠFRB je právnickou osobou pôvodne zriadenou zákonom č. 124/1996 Z. z., ktorý zákon upravil podmienky pre poskytovanie podpory štátu na rozširovanie a zveľaďovanie bytového fondu a vytvoril systém ekonomickej podpory rozvoja bývania a sústredení zdrojov na tento účel v Štátnom fonde rozvoja bývania, ktorý bol ním zriadený (§ 1 ods. 1). Hoci bol tento zákon, vzhľadom na potrebu aktualizácie právnej úpravy nahradený, najprv zákonom č. 607/2003 Z. z. o ŠFRB účinným od 01. apríla 2004, a tento bol nahradený zákonom č. 150/2013 Z. z. o ŠFRB účinným od 01. januára 2014, napriek týmto zmenám postavenie ŠFRB zostalo nezmenené, ako aj jeho účel. Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 150/2013 Z. z. o ŠFRB je ŠFRB finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných zdrojov podľa osobitného predpisu, ktorými sú Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde pre rozvoj vidieka. ŠFRB neposkytuje podporu vo forme úveru širokej verejnosti, ale iba vymedzenému okruhu osôb, ktoré musia mať na území Slovenskej republiky trvalý pobyt ak ide o fyzickú osobu, sídlo, ak je žiadateľom podpory právnická osoba. Podpora sa poskytuje za zvýhodnených podmienok upravených v zákone. ŠFRB je koncipovaný ako tzv. obrátkový fond, to znamená, že prostriedky ktorými disponuje sú používané najmä na poskytovanie podpory vo forme úverov za zvýhodnených podmienok, oproti trhovým podmienkam (§ 3, § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 150/2013 Z. z.). Prostriedky možno použiť aj na správu fondu, avšak len v zákonom limitovanom rozsahu (§ 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2013 Z. z.). Najvyšší súd dospel k záveru, že žalobca ŠFRB je osobitný subjekt zriadený zákonom, prostredníctvom ktorého štát realizuje svoju bytovú politiku zákonom upravenými nástrojmi, medzi ktoré patrí aj zmluva o podpore (úvere). Jeho činnosť nemá atribúty podnikateľskej činnosti podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, nevykonáva činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ale realizuje podporu štátu v oblasti bytovej politiky. Na otázku, či ŠFRB má aj v takomto prípade postavenie dodávateľa, keďže posúdenie toho, či ide o dodávateľa, je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry EÚ, dovolací súd dospel k záveru, že do rozsahu smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nespádajú zmluvné podmienky, ktoré odrážajú zákonné alebo regulačné ustanovenia konkrétneho štátu. ŠFRB nemôže pri poskytovaní podpory bývania vo forme úveru uplatniť „voľnú úvahu“, ale je povinný dodržať zákonom stanovené pravidlá, ak žiadateľ podpory splní zákonné podmienky, fond je povinný s ním zmluvu za zvýhodnených, zákonom regulovaných podmienok uzavrieť. Na takto zákonom regulované uzatvárané zmluvy o úvere sa uvedená smernica nevzťahuje a nemožno z nej vychádzať pri výklade pojmu dodávateľa vo vzťahu k ŠFRB. (V čl. 2 písm. c) cit. smernice je uvedená definícia dodávateľa, resp. predajcu tak, že sa môže jednať o akúkoľvek právnickú osobu, bez ohľadu na to, či ide o súkromnú alebo verejnú osobu, najvyšší súd ma zato, že takéto chápanie osoby dodávateľa sa vzťahuje iba na zmluvy, ktoré podliehajú smernici). Na podporu svojho záveru najvyšší súd poukázal na to, že zákonodarca vylúčil, aby sa na ŠFRB vzťahovala osobitná právna úprava spotrebiteľských úverov upravených zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských

úveroch [§1 ods. 3 písm. p)]. Rovnako je ŠFRB vylúčený aj z právnej úpravy úverov na bývanie upravených zákonom č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie [§ 1 ods. 4 písm. i)]."

2.3. Ako je vyššie uvedené, v prejednávacom prípade ide o obdobnú situáciu, akú riešil najvyšší súd v cit. rozhodnutí, ktoré rozhodnutie zároveň dáva odpoveď práve na také otázky, ktoré ako odvolacie námietky formulovali žalovaní vo svojom odvolaní, vrátane odvolacej námietky žalovaných odkazujúcej na znenie čl. 2 písm. c) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Preto odvolací súd obšírne citoval z rozhodnutia najvyššieho súdu a odvolací súd akceptuje názor, že: „Žalobca (ŠFRB) je inštitútom sui generis, slúži ako ekonomický nástroj bytovej politiky štátu. Ochrana spotrebiteľa sa má primárne uplatniť proti nekalým praktikám dodávateľov, ktoré sa pri realizovaní podpory štátom vylučujú. Podporu zo ŠFRB možno poskytnúť len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré sú pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by vedel obstaráť finančné prostriedky na kapitálovom trhu. ŠFRB ako účelový fond zriadený štátom si nemôže v zmluvách o poskytnutí podpory dohodnúť podmienky, ktoré by nemali oporu v zákone. Ani cez optiku komunitárneho práva nemožno dospieť k záveru, že ŠFRB spĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka." Uvedený právny názor je v súlade s rozhodovacou praxou všeobecných súdov SR. Rozhodnutia Súdného dvora EÚ, na ktoré poukazujú žalovaní (napr. vo veci C-147/16 sa týka poskytovania bezúročných pôžičiek študentom, vo veci C-59/12 ide prípad v súvislosti so správou zákonného systému zdravotného poistenia), nie sú pre prejednávany prípad použiteľné.

2.4. Súd mal preukázať, že žalovaní prestali plniť podmienky zmluvy - úver prestali splácať. Nakoľko sa dostali do omeškania so zaplatením splátok, žalobca využil svoje oprávnenie vyplývajúce mu priamo z čl. VIII. bod 4 Zmluvy o podpore (umožňuje veriteľovi - ŠFRB od zmluvy odstúpiť pre prípad omeškania so šiestimi splátkami) a od zmluvy odstúpil. Nakoľko odstúpenie od zmluvy má účinky „ex nunc“, odstúpením od zmluvy o úvere požiadavka vrátiť peňažné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy, vrátane príslušenstva ako sú úroky, úroky z omeškania a zmluvná pokuta, nezaniká a nezaniká ani zabezpečenie tejto pohľadávky. Je to stále pohľadávka z uzatvorenej zmluvy napriek tomu, že veriteľ od nej odstúpil. Žalobcovi patria v prípade odstúpenia od zmluvy od žalovaných úroky až do zaplatenia dlžnej sumy a nie len kapitalizované úroky ku dňu odstúpenia (§ 506 Obchodného zákonníka). Povinnosť platiť úroky z nevrátenej časti úveru vyplýva zo zmluvy o úvere (čl. VIII. bod. 4.) a trvá, pokračuje aj po účinnosti odstúpenia od zmluvy. Rozhodnutie okresného súdu je správne aj v tom, keď súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, nakoľko súd mal preukázať, že dlžníci sú v omeškaní s plnením peňažného dlhu (§ 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka).

2.5. Otázku nároku žalobcu na náklady spojené s uplatnením pohľadávky (s vymáhaním pohľadávky pred podaním žaloby) vo výške 849,48 eur odvolací súd posúdil inak ako okresný súd, preto v tejto časti rozsudok okresného súdu zmenil a žalobcu v tejto časti zamietol. Odvolací súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú aj náklady spojené s jej uplatnením, t.j. vynaložené náklady na odmenu za právnu službu poskytnutú mimo súdneho konania v súvislosti s uplatnením pohľadávky (na odmenu advokáta vypočítanú v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov), avšak odvolací súd pri rozhodovaní prihliadal na to, že žalobca súdu nepreukázal, že mu vskutku takéto náklady vznikli - nepreukázal zaplatenie týchto nákladov. Odvolací súd potvrdil aj závislý výrok o trovách konania. Rozsudok okresného súdu bol odvolacím súdom zmenený len v nepatrnej časti a týkajúcej sa iba príslušenstva pohľadávky. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol žalobca neúspešný iba v nepatrnej časti príslušenstva pohľadávky, preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolateľa“) dovolanie, v ktorom žiadali, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. V odôvodnení dovolania uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri vyriešení ktorej sa odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu. Nesprávnosť právneho posúdenia odvolacieho súdu spočívalo v posudzovaní uzatvorenej zmluvy ako takej, ktorá podľa názoru odvolacieho súdu nie je

zmluvou spotrebiteľskou, s odôvodnením, že žalobca nespĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru dovolateľov (žalovaného) niet dôvodu ho vylučovať zo spotrebiteľsko-právnej ochrany a na vzťah medzi stranami sporu je nutné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. V osobe žalobcu v zmysle argumentácie dovolateľov ide o právnickú osobu, ktorá má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom a preto v širšom meradle ide o činnosť obchodnú, ktorá pozostáva zo služieb širokej verejnosti, a preto je možné žalobcu zahrnúť pod pojem dodávateľa a aplikovať na vzťah strán sporu ustanovenia Občianskeho zákonníka a spotrebiteľského práva. Ďalej poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 5MCdo/20/2009, podľa ktorého aj napriek dualistickému systému záväzkového práva na Slovensku, vzniká tu aj dvojaká právna úprava premlčania, vtedy však niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu v spotrebiteľsko-právnych vzťahoch, teda na typický občianskoprávny vzťah sa má vzťahovať právna úprava, ktorá upravuje obchodnoprávne vzťahy, kedy nepochybne adresátmi tohto úveru nie sú podnikatelia, resp. osoby, ktoré by to využívali na podnikateľský účel. V zmysle č. 2 písm. c) Smernice 93/13 totiž celkom jednoznačne platí, že „predajca alebo dodávateľ“ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to, či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva". Uvedené potvrdil aj SD EÚ vo veci C-147/16. Je irelevantné, že žalovaní si u žalobcu obstarali peniaze priaznivejšie, než za ktorých by vedeli obstarat' finančné prostriedky na kapitálovom trhu. Je totiž len logické, že verejný subjekt nesúťaží s podnikateľmi, ale že podporuje svojich občanov priaznivejším spôsobom. Nie je totiž relevantná výška odmeny, ale do úvahy je potrebné brať rovnosť alebo nerovnosť postavení strán v ich zmluvnom vzťahu. Tento výklad potvrdzuje aj ochranný cieľ, ktorý sleduje Smernica 93/13, ako to uviedol SD EÚ vo veci C-147/16. Podľa dovolateľov Súdny dvor EÚ uzavrel, že subjekt, ktorý je financovaný prevažne z verejných zdrojov (vysoká škola) (pričom zdôraznil, že čl. 2 písm. c) Smernice 93/13 nevylučuje ani subjekty s verejnoprávnym postavením), ktorý uzatvoril s osobou nekonajúcou v rámci svojej podnikateľskej činnosti (študentka) zmluvu o úvere, je dodávateľom podľa Smernice 93/13.

3.2. Z obsahu dovolania (vychádzajúc z článku 11 ods. 1 Základných princípov CSP a ustanovenia § 124 ods. 1 CSP) možno vyvodiť, že dovolateľ v rámci dovolania, ktorého prípustnosť uplatnil podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, t.j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, vymedzil túto otázku de facto takto: „Či žalobca uzatvorením zmluvy o poskytnutí podpory podľa ustanovení zákona č. NR SR 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov s fyzickou osobou uzatvára spotrebiteľskú zmluvu spĺňajúcu kritéria ustanovenia § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, resp. inej právnej normy, a teda, či sa na uvedený právny vzťah majú aplikovať platné a účinné právne predpisy Slovenskej republiky, resp. úijné predpisy upravujúce ochranu spotrebiteľa (t.j. či zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy), alebo je uvedená aplikácia v danom prípade vylúčená."

3.3. Podaním zo 6. augusta 2020 žalovaní 1/ a 2/ žiadali o odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu, že žalovaným bolo dňa 15. júla 2020 doručené upovedomenie o spôsobe a začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti, ktorá tvorí ich obydlie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov má za to, že predmetný zmluvný vzťah medzi ním a žalovaným založený zmluvou o poskytnutí podpory vo forme úveru sa posudzuje ako zmluva o úvere uzavretá podľa Obchodného zákonníka so 4 ročnou premlčacou dobou, nakoľko podľa ustálenej rozhodovacej praxe sa jedná o klasický úverový vzťah a nie o spotrebiteľský. K námietke dovolateľa týkajúcej sa aplikácie spotrebiteľského práva na daný vzťah uviedol, že on (žalobca) je ako právnická osoba zriadená zákonom o Štátnom fonde rozvoja bývania, je účelovým fondom, ktorý v zmysle legálnej definície pojmu spotrebiteľská zmluva v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka nespĺňa pojmové znaky dodávateľa, t.j. predmetná zmluva nie je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného konštatoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecné správne a žiadal, aby dovolací súd dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietol.

5. Žalovaní 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k dovolaniu uviedli, že Štátny fond rozvoja

bývania má podľa ich názoru charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom, z čoho vyplýva, že ide o činnosť obchodnú, ako aj činnosť poskytovania služieb širokej verejnosti a preto je možné na žalobcu aplikovať ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Mali za to, že oni sú nepochybne spotrebiteľmi, ktorí službu a pôsobnosť žalobcu využili v zmysle zák. č. 124/1996 Z. z., a nevystupovali v predmetnom vzťahu v rámci svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Preto naďalej zotrvali na svojich záveroch a argumentoch uvedených v dovolaní.

6. Podľa § 444 ods. 1 CSP, dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

7. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019 alebo 2Cdo/91/2021, ktoré prešlo aj testom ústavnosti, vid' IV. ÚS 578/2022 a v ňom odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽ/165/95).

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné a to z nasledujúcich dôvodov:

9. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

10. Ako už bolo uvedené, dovolateľ vyvodil prípustnosť podaného dovolania (i) z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

10.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

10.2. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ v rámci uplatnenia prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP len formálne označil uvedené ustanovenie, avšak žiadnym konkrétnym spôsobom nešpecifikoval dôvodnosť tohto dôvodu dovolania, teda žiadnym konkrétnym spôsobom nešpecifikoval, na základe akého nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu mu bolo znemožnené uplatnenie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.3. Dovolaciemu súdu preto neostáva iná možnosť ako konštatovať, že de facto nedošlo k uplatneniu tohto dovolacieho dôvodu a preto dôvodnosť dovolania uplatnená podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nie je daná.

11. Dovolatelia vyvodili prípustnosť dovolania i z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

11.1. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

12. V tomto prípade dovolatelia odôvodnili dovolanie prípustným dovolacím dôvodom, a to nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom, keď v ňom vymedzil nielen to, ktoré právne posúdenie veci pokladá za nesprávne (označením právnej otázky, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu), ale aj to, v čom nim namietaná nesprávnosť spočíva (v nesprávnej aplikácii práva na zistený skutkový stav).

13. Vyhodnotením obsahu dovolania (vychádzajúc z článku 11 ods. 1 Základných princípov CSP a ustanovenia § 124 ods. 1 CSP) a i samotnej argumentácie prezentovanej v dovolaní, ktorá predstavuje materiálny substrát samotného dovolacieho konania a vychádzajúc z poznania vlastnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (teda aj to, či daná právna otázka bola/ nebola dovolacím súdom riešená, dovolací súd prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti riešenia (§ 421) táto otázka spadá. V prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, či predmetná zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy a teda či podlieha právnemu režimu v zmysle ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka.

14. Predmetnou otázkou sa už dovolací súd zaoberal v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/106/2018, sp. zn. 8Cdo/9/2019, sp. zn. 8Cdo/164/2019. Tieto rozhodnutia treba považovať za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

15. V rozhodnutí z 29. apríla 2019 sp. zn. 4Cdo/106/2018 dovolací súd (o. i.) dospel k záveru, že Štátny fond rozvoja bývania (ďalej aj „ŠFRB“) je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ním uzatvorené zmluvy pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na odôvodnenie tohto záveru dovolací súd po krátkom historickom exkurze úpravy spotrebiteľského práva vo vnútroštátnej právnej úprave a výklade relevantných ustanovení právnych predpisov upravujúcich a definujúcich pojmy „spotrebiteľské zmluvy“, „dodávateľ“ a „spotrebiteľ“, uviedol, že ŠFRB je právnickou osobou pôvodne zriadenou zákonom č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania účinným od 1. mája 1996. Tento zákon upravil podmienky pre poskytovanie podpory štátu na rozširovanie a zveľaďovanie bytového fondu a vytvoril systém ekonomickej podpory rozvoja bývania a sústredení zdrojov pre tento účel v ŠFRB, ktorý bol ním zriadený (§ 1 ods. 1). Postavenie ŠFRB zostalo nezmenené aj po zákonných zmenách (zákon č. 607/2003 Z. z., zákon č. 150/2013 Z. z.) Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 150/2013 Z. z. je ŠFRB finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu, ktorými sú Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013). ŠFRB neposkytuje podporu vo forme úveru širokej verejnosti, ale iba vymedzenému okruhu osôb, ktoré musia mať na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ak ide o fyzickú osobu, prípadne sídlo, ak je žiadateľom podpory právnická osoba (§ 7 zákona č. 150/2013 Z. z.). Podpora sa poskytuje za zvýhodnených podmienok upravených v zákone. Štátny fond rozvoja bývania je koncipovaný ako tzv. obrátkový fond. Znamená to, že prostriedky, ktorými disponuje, sú používané najmä na poskytovanie podpory vo forme úverov za zvýhodnených podmienok, oproti podmienkam trhovým (§ 3, § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 150/2013 Z. z.). Prostriedky fondu možno použiť aj na správu fondu, avšak len v zákonom limitovanom rozsahu (§ 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2013 Z. z.). Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd (v uvedenej veci) dospel k záveru, že ŠFRB je osobitný subjekt zriadený zákonom, prostredníctvom ktorého štát realizuje svoju bytovú politiku zákonom upravenými nástrojmi, medzi ktoré patrí aj zmluva o úvere. Jeho činnosť nemá atribúty podnikateľskej činnosti podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka,

nevykonáva činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ale realizuje podporu štátu v oblasti bytovej politiky. Otázkou zostáva, či ŠFRB má aj v takomto prípade postavenie dodávateľa. V tejto súvislosti dovolací súd konštatoval, že posúdenie toho, či ide o dodávateľa je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva EÚ. Dovolací súd v predmetnom rozhodnutí tiež poukázal na to, že ponímanie osoby dodávateľa v čl. 2 písm. c) smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej „Smernica 93/13/EHS“) sa vzťahuje (len) na zmluvy, ktoré podliehajú tejto smernici. Podľa čl. 1 bod 2. tejto smernice, «Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice». Do rozsahu tejto smernice nespádajú zmluvné podmienky, ktoré odrážajú zákonné alebo regulačné ustanovenia konkrétneho štátu. ŠFRB nemôže pri poskytovaní podpory bývania vo forme úveru uplatniť „voľnú úvahu“, ale je povinný dodržať zákonom stanovené pravidlá. Ak žiadateľ podpory splní zákonné podmienky, fond je povinný s ním zmluvu za zvýhodnených, zákonom regulovaných podmienok uzavrieť. V uvedenom prípade dovolací súd dospel k záveru, že na takto zákonom regulované uzatvárané zmluvy o úvere sa uvedená smernica nevzťahuje a nemožno z nej vychádzať pri výklade pojmu dodávateľa vo vzťahu k ŠFRB. Na podporu správnosti uvedeného záveru dovolací súd poukázal na to, že zákonodarca vylúčil, aby sa na ŠFRB vzťahovala osobitná právna úprava spotrebiteľských úverov upravených zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a o pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1 ods. 3 písm. p)). Rovnako je ŠFRB vylúčený aj z právnej úpravy úverov na bývanie upravených zákonom č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1 ods. 4 písm. i)). ŠFRB je tak inštitútom sui generis, slúži ako ekonomický nástroj bytovej politiky štátu. Ochrana spotrebiteľa sa má primárne uplatniť proti nekalým praktikám dodávateľov, ktoré sa pri realizovaní podpory štátom vylučujú. Podporu zo ŠFRB možno poskytnúť len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré sú pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by vedel obstaráť finančné prostriedky na kapitálovom trhu. ŠFRB ako účelový fond zriadený štátom si nemôže v zmluvách o poskytnutí podpory dohodnúť podmienky, ktoré by nemali oporu v zákone. Ako už bolo konštatované, dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na základe vyššie uvedených špecifik ŠFRB nevykonáva podnikateľskú, ani obchodnú činnosť, tak ako to má na mysli náš právny poriadok. Keďže však ochranu spotrebiteľa je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva EÚ, teda v zmysle cieľov komunitárneho práva, bolo nutné posúdiť, či ŠFRB je možné chápať ako dodávateľa v zmysle chápania tohto pojmu cez optiku komunitárneho práva. Ani v tomto prípade nemožno dospieť k záveru, že ŠFRB spĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

16. Udržateľnosť vyššie uvedeného právneho posúdenia zmluvného vzťahu medzi stranami sporu ako nie spotrebiteľského, podľa názoru dovolacieho súdu nevyvráti ani rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C-147/16 zo 17. mája 2018 vo veci Karel de Grote - Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen VZW proti Susan Romy Jozef Kuijpers. V danom rozhodnutí Súdny dvor judikoval, že slobodné vzdelávacie zariadenie, o aké ide vo veci samej, ktoré uzavrelo s jednou zo svojich študentiek zmluvu o podmienkach splácania súm, ktoré táto študentka dlhuje z titulu študijných poplatkov a nákladov na študijný pobyt, má byť v rámci tejto zmluvy považované za „predajcu alebo dodávateľa“ v zmysle ustanovenia čl. 2 písm. c) smernice č. 93/13/EHS, takže uvedená zmluva patrí do pôsobnosti tejto smernice. Dovolací súd ale poukazuje na to, že uvedené rozhodnutie Súdneho dvora nie je možné aplikovať na predmetné konanie, nakoľko, ako už bolo uvedené, ŠFRB, ktorá je stranou tohto konania, je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ním uzatvorené zmluvy pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Taktiež ponímanie osoby dodávateľa v čl. 2 písm. c) smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa vzťahuje (len) na zmluvy, ktoré podliehajú tejto smernici. Dovolací súd pritom dospel k záveru, že na zákonom regulované zmluvy o úvere sa uvedená smernica nevzťahuje a nemožno z nej vychádzať pri výklade pojmu dodávateľa vo vzťahu k ŠFRB.

17. Senát dovolacieho súdu konajúci v danej veci sa stotožňuje so závermi vyjadrenými v uznesení iného senátu z 29. apríla 2019 sp. zn. 4Cdo/106/2018 a nevidí žiadny dôvod na zmenu právneho názoru vyjadreného v označenom rozhodnutí alebo na odklon od právneho názoru v ňom vyjadreného, a teda ani dôvod na postúpenie veci veľkému senátu najvyššieho súdu (rozsudok dovolacieho súdu z 10. novembra 2016 sp. zn. 3Cdo/174/2016 [R 17/2017]). Rovnaké závery boli napokon prijaté aj v ďalších rozhodnutiach dovolacieho súdu (sp. zn. 8Cdo/9/2019 a sp. zn. 8Cdo/164/2020).

18. V danom prípade právne posúdenie veci odvolacím súdom (ohľadom právnej otázky vymedzenej v dovolaní) zodpovedá uvedeným záverom dovolacieho súdu. Predmetná dovolacia námietka dovolateľov, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu sa riešením predmetnej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je preto nedôvodná. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dovolanie žalovaných je podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP neprípustné, pretože dovolatelia neopodstatnene namietajú, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

19. Na záver dovolací súd konštatuje, že vzhľadom na neopodstatnenosť námietky dovolateľov, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, dovolanie žalovaných v tejto časti nie je dôvodné. Dovolanie uplatnené podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP je neprípustné (viď bod 18. tohto rozhodnutia) podľa § 447 písm. f) CSP. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol podľa § 448 CSP.

20. Žalobca bol v dovolacom konaní úspešný a preto mu dovolací súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.